

Viljelytekhninen ja biologinen tutkimus uuden viljelykasvin kesyttämiseksi - esimerkkinä lakka

Kalle Hoppula

Vanhempi tutkija, asiakaspäällikkö

MTT Sotkamo

Lakan kesyttäminen viljelyyn: Monta tahoja

1970-luvulta alkaen biologista tutkimusta ja viljelytutkimusta Norjassa (Planteforsk, sittemmin Bioforsk, ja Tromssan yliopisto)

1970-80-luvuilla puoliviljelytutkimusta Suomessa (Metla)

2000-luvulla Suomessa kahdella taholla: Kuopion yliopisto sekä ProAgria Kainuu – MTT Sotkamo.

2000-luvulla Kanadassa (Université Laval)

2000-luvulla Ruotsissa (SLU Alnarp)

Lakan kesyttäminen MTT Sotkamon ja ProAgrian Kainuun yhteistyönä

1999-2007 kehittämishankerahoituksella (EMOTR ja EAKR/Interreg)

Kokeita tutkimusasemalla, luonnonsoilla ja pilottiviljelmillä

Lajikkeiden ja luonnonkantojen vertailua, kasvualustan optimiominaisuuksien selvittämistä, viljelymenetelmien testausta yms.

Tuloksia?

Tietoa syntyi: Kasvualustavaatimuksia, lajike-eroja, ravinne- ja vesitaloutta, viljelyn taloutta yms.

Hankkeissa mukana noin 20 yrittäjää, mutta tiettävästi vain yhdellä lakasta kehittyi kannattavaa yritystoimintaa(?).

Tärkein tulos: Tiedämme joukon syitä, miksi lakan viljely ei nykyosaamisella ole mielekäästä.

Miksi lakka ei ole vielä vakavasti otettava viljelykasvi?

Viljelyn alussa liikaa tuottamattomia vuosia, yleensä kolme.

Liian heikko sato ja liian pieni marjakoko.

Liikaa haasteita: Hallat, pölyttyminen, suo kasvualustana...

Kehittämishankerahoitus ei mahdollistanut syvällistä perustutkimusta, jota olisi tarvittu koko ajan rinnalla.

Kolmevuotiset projektit monesti liian lyhyitä ongelmiimme.

Mitä pienempi porukka, sen hitaammin tulosta.
Kokonaistyömäärä on lopulta valtava.

Tästä eteenpäin?

Lakan kesyttäminen on tällä hetkellä enemmän tai vähemmän jäissä ilmeisesti kaikkialla maailmassa.

Tieto ja osaaminen ovat sirpaleina maailmalla ja paikoin vaikeasti saatavissa.

Tunnistamme viljelyn pullonkaulat, mutta resurssit niiden ratkaisemiseen puuttuvat.

Tahtoa työn jatkamiseen on!

Kalle Hoppula

Vanhempi tutkija, asiakaspäällikkö

MTT Sotkamon tutkimusasema

Kipinäntie 16, 88600 Sotkamo

Sähköposti kalle.hoppula@mtt.fi

Puh 040 7069063